

KL's høringsvar til 2. delaftale (besparelser i jobcentrene)

KL har den 26. august 2022 modtaget høring vedrørende forslag til lov om ændring af lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, m.fl. (Mere målrettede tilbud, udvidet mulighed for samtaler over video eller telefon, forenkling af opfølgning i skærpet tilsyn m.v.)

Indledningsvist finder KL det ærgerligt, at partierne bag den politiske aftale ikke har brugt anledningen til en reel nytænkning af beskæftigelsesindsatsen, som det har været hensigten. Det afspejler lovforslaget, hvor der ikke indgår forslag som i nævneværdigt omfang forenkler eller afbureaukratiserer beskæftigelsesområdet.

KL kommer her med bemærkninger til de centrale elementer, der udmøntes i dette lovforslag.

Mere målrettede tilbud

KL er enig i, at der er et besparelspotentiale ved en mere målrettet brug af øvrig vejledning og opkvalificering. Det har KL selv foreslået. Men den konkrete udmøntning, hvor det foreslås, at øvrig vejledning og opkvalificering ikke længere kan gives som ret-og-pligt tilbud, og heller ikke "tæller med" i opgørelsen af fokusmål vedr. tilbud er en helt forkert vej at gå. Det er et opgør med princippet om, at borgere skal have det tilbud, som jobcenteret - i dialog med borgeren - vurderer, bringer borgere hurtigst muligt tilbage i job, småjob eller tættere på beskæftigelse. Det er således også et udtryk for mistillid til ledelse og medarbejdere i jobcentrene.

- ./.
- Øvrig vejledning og opkvalificering er et vigtigt redskab og dækker over en bred vifte af indsatser lige fra jobsøgningskurser til meget håndholdte forløb for udsatte og syge borgere, ofte kombineret med virksomhedsrettede tilbud. De forskelligartede indsatser og metoder afspejler, at jobcentrenes målgrupper er meget differentierede og har brug for forskellige indsatser. I vedlagte bilag ses eksempler på, hvilke typer af tilbud, som gives under kategorien øvrig vejledning og opkvalificering.

Det er et u hensigtsmæssigt nyt statsligt styringstiltag, som udhuler det kommunalpolitiske råderum og ideen med den kommunale medfinansiering af forsørgelsesydelse. Beskæftigelsesindsatsen har ikke brug for flere regler og mere styring. Den aftalte besparelse på øvrig vejledning og opkvalificering kan på ingen måde forklare en så voldsom

Dato: 23. september 2022

Sags ID: SAG-2022-02896
Dok. ID: 3251412

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 4

indgriben i kommunernes rammer for at levere en effektiv og individuel beskæftigelsesindsats. Det er stor risiko for, at vi får en mindre effektiv indsats, som i sidste ende koster flere penge i form af højere udgifter til forsørgelsesydelse og lavere arbejdsudbud.

Hvis mange tilbud skal "veksles" til virksomhedspraktikker, er det en betydelig risiko for "praktikplads-møller", som alt for ofte ikke fører til beskæftigelse, men til nederlag og længere ledighed. Det er hverken en god model for de ledige, virksomhederne eller for samfundet. Virksomhedspraktik har kun en god effekt, hvis der er tale om et konkret match mellem borger og virksomheder ofte kombineret med tæt opfølgning og anden indsats. Udfordringen kan blive større, når a-kasserne overtager ansvaret for kontaktførelsen de tre første måneder, fordi det betyder jobcentre har kortere tid til at planlægge relevante tilbud.

Den foreslåede udmøntning vil også give kommunerne en meget stor kapacitetsudfordring. I 2021 blev der i alt iværksat ca. 340.000 tilbud efter LAB-loven (fordelt på 275.000 borgere), heraf var ca. 220.000 tilbud indenfor øvrig vejledning og opkvalificering, dvs. godt 60 pct. Hvis det skal oprettes så mange ekstra virksomhedsrettede tilbud kræver det flere ansatte virksomhedskonsulenter. Det hænger ikke sammen med besparelsen på administration, da en stor del af udgifterne her netop går til de virksomhedskonsulenter, som i dialog med virksomheder sikrer en virksomhedsrettet indsats.

KL vil samtidig understrege, at fokus i jobcentre selvfølgelig skal være på formidling til ordinære job og ordinære timer. Det er derfor positivt, at lovforslaget understøtter fokus på småjob. Man bør overveje helt at fjerne et minimumstimeretal. KL er også enig i, at en virksomhedsrettet indsats rettet mod konkrete jobåbninger er afgørende. Det er ikke målet og retningen KL er uenig i. Men hvis ambitionen er at give jobcentre bedre muligheder for et styrket fokus på match mellem ledige og ordinære job, herunder småjob, er der ikke brug for nye komplicerede reglerne. Der er brug for at fjerne unødige regler, og stoppe tælleriet af de mange procesregler og i stedet have fokus på resultater og borgeroplevelser.

Det er KL's vurdering, at den aftalte besparelse på øvrig vejledning og opkvalificering kan realiseres på anden vis. KL foreslår helt at fjerne fokusmålet vedrørende tilbud og samtidig skærpe formålet med tilbud om øvrig vejledning og opkvalificering, således at der sættes større fokus på progression mod beskæftigelse (eller ordinær uddannelse).

Det vil bidrage til:

- ambitionen om forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesområdet.
- at styrke fokus på ordinære job og småjob.
- at understøtte kommunernes incitament til en effektiv beskæftigelsesindsats og dermed i højere grad forebygge langvarig offentlig forsørgelse.
- at sikre at tilbud og indsatser iværksættes for at bistå den enkelte borgere med at komme hurtigt tilbage i job eller tættere på.

Dato: 23. september 2022

Sags ID: SAG-2022-02896
Dok. ID: 3251412

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 4

Samtidig vil det være et endeligt opgør med, at der gives tilbud for at overholde proceskrav.

KL vil gerne bidrage til at finde en alternativ udmøntning af den aftalte besparelse. Vi er her kommet med et eksempel på, hvordan det kunne gøres. Det centrale for KL er, at:

- Anledningen bruges til at understøtte formålet med beskæftigelsesindsatsen, som er at understøtte et fleksibelt arbejdsmarked. Anledningen skal også bruges til at vise tillid til, at kommunerne, de ledige og medarbejderne i jobcentrene i fællesskab finder de rette løsninger.
- Hovedprincippet, fra aftalen om en forenklet beskæftigelsesindsats, om forenklede og harmoniserede regler på tværs af målgrupper beskæftigelsesindsats, bevares, dvs. at udmøntningen ikke fører til flere proceskrav og målgruppe specifikke regler.
- Der ikke indføres en ny styringsmekanisme, som forringer kommunernes rammer for en effektiv og individuel beskæftigelsesindsats, og dermed risikerer at påvirke arbejdsudbuddet negativt. Dvs. de tre hovedtilbudskategorier i LAB-loven fortsat er sidestillet.

KL opfordrer til, at vi i fællesskab finder en bedre udmøntning af den aftalte besparelse, så formålet bliver opfyldt og det samtidig går i den rigtige retning i forhold til den tiltrængte nytænkning af beskæftigelsesindsatsen.

Besparelser på administrationsudgifter i jobcentrene

Det fremgår af aftalen, at "Beskæftigelsesministeriet i efteråret 2022 vil igangsætte et arbejde med inddragelse af KL om, hvordan besparelsen bedst understøttes og implementeres, herunder fx med udgangspunkt i tværkommunal læring, og som kan pege på effektiviseringer inden for jobcenterdriften." KL bidrager naturligvis gerne med forslag til forenklinger at beskæftigelsesområdet, men det er utopi at tro, at der kan realiseres besparelsen på driften af jobcentrene uden at der sker en forenkling af reglerne på området. En grønthøster i denne størrelsesorden vil derfor medføre serviceforringelser i alle jobcentre. Særlig på områder hvor der ikke er mange procesregler som f.eks. virksomhedsservicen må forventes at blive forringet.

Digitale samtaler

KL har længe arbejdet for, at alle borgere, som møder jobcentrene, får mulighed for at benytte den kontaktform, som passer til den enkelte bedst. KL er derfor meget tilfredse med, at Folketinget nu giver kommunerne bedre mulighed for at imødekomme borgernes ønsker til kommunikationsform. Selv om fysiske samtaler også fremover forventes at være et vigtigt redskab for dialogen mellem borgere og sagsbehandlere, så vil det betyde bedre muligheder for at udnytte digitale redskaber.

Hvis samtalerne skal have endnu større værdi for både borger og sagsbehandlerne, vil et naturligt næste skridt være at fjerne de mange krav til indholdet af jobsamtaler, således at samtaler i højere grad får fokus på at understøtte jobsøgning fremfor gennemgang af regler.

Dato: 23. september 2022

Sags ID: SAG-2022-02896
Dok. ID: 3251412

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 3 af 4

Dato: 23. september 2022

Sags ID: SAG-2022-02896
Dok. ID: 3251412

E-mail: BRS@kl.dk
Direkte: 3370 3450

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 4 af 4

Skærpet tilsyn

Den foreslåede forenkling af opfølgningen i skærpet er et lille skridt i den rigtige retning. Men langt fra tilstrækkelig. KL vil opfordre til, at der bliver set på, hvordan den samlede opfølgning på kommunernes beskæftigelsesindsats kan forenkles og målrettes.

KL tager forbehold for de økonomiske konsekvenser og politisk behandling.

Med venlig hilsen

Camilla Tanghøj

Brian Siggaard

Bilag høringsvar om udmøntning af anden delaftale

Øvrig vejledning opkvalificering (ØVO) og de indsatser, der leveres under denne kategori dækker over en meget stor mangfoldighed af forskellige indsatser og metoder, herunder i kombination med virksomhedsrettede tilbud. ØVO er ofte en del af forudsætningen for en succesfuld virksomhedsrettet indsats, særligt for udsatte borgere. ØVO kan i øvrigt også være jobsøgnings/CV-kurser for jobparate.

Eksempler på konkrete forløb under ØVO:

- Ny start – unge mellem 20-29 år, som hænger fast i systemet. Individuelt tilrettelagte forløb, støtte ift. livsmestring, vejledning m uddannelse og praktik.
- Jobstart – for borgere med psykiske og sociale udfordringer. Holdforløb med afdækning af kompetencer, arbejdspladsbaseret undervisning og overgang til praktik.
- Komplex smertehåndtering – for meget smerteplagede borgere. Individuel vejledning og coaching, ressourcer, selvindsigt, motion, i vides muligt omfang arbejdspladsbaseret.
- A-sporet – borgere med autisme, afdækning af interesser og kompetencer, optræning på ordinær arbejdsplads.
- Jobsøgningskursus – for jobparate, som har behov for at målrette deres jobsøgning.

I figuren på næste side kan man se, hvordan Hjørring Kommune bruger ØVO i deres indsats. (Den gule cirkel er primært tilbud under ØVO)

Indsatshjul

Cirkel #1 (Orange): Borgerens udfordringer:

Borgerens udfordringer inddelt i 7 overordnede spor – uddannelses- og jobmæssige, fysiske, psykiske, sociale, livsstilmæssige, misbrugs og kognitive udfordringer

Cirkel #2 (Lys orange): Afdækning/ Identificering af borgerens ressourcer og begrænsninger:

Afdækning/identificering af borgerens ressourcer og begrænsninger af funktionsevnen i forhold til job- og uddannelsesmål

Cirkel #3 (gul) Udvikling

Her placeres indsatser, der arbejder med at skabe progression/udvikling af funktionsevnen i forhold til beskæftigelses- eller uddannelsesmål. Placeringen af de enkelte indsatser i det eller de relevante spor bestemmes af hvilke(n) udfordring(er) indsatsen primært er rettet mod

Cirkel #4 (lys grøn) Virksomhedsrettede indsatser:

Indsatser, der sker i samarbejde med virksomhederne. Bemærk, at disse indsatser ikke nødvendigvis udgør sidste skridt i processen – der kan og bør være tale om parallelle indsatser i forhold til indsatserne i cirkel # 3

Cirkel #5 (grøn) Målet: Job eller uddannelse

